

آموزش

چرا نباید جنگل‌های بلوط زاگرس را به زغال تبدیل کرد؟

جنگل‌های بلوط زاگرس با وسعتی نزدیک به ۶میلیون هکتار، سالانه بیش از ۳۰ درصد آب شیرین ایران را تأمین می‌کنند. این جنگل‌ها مانند یک اسفنج طبیعی، بارش‌ها را جذب و ذخیره می‌کنند، سپس به تدریج آن را به منابع آب زیرزمینی و رودخانه‌ها تزریق می‌کنند. تخریب این پوشش گیاهی باعث کاهش نفوذ آب به سفره‌های زیرزمینی و افزایش خطر سیل و بیابان‌زایی می‌شود. درخت بلوط برای رسیدن به بلوغ و تولید میوه به ۲۰ تا ۵۰سال زمان نیاز دارد. این رشد کند نشان‌دهنده ارزش اکولوژیکی و حساسیت این جنگل هاست. با تبدیل درختان بلوط به زغال، صدها سال تلاش طبیعت در عرض چند ساعت نابود می‌شود و بازسازی این خسارت، دهه‌ها یا حتی قرن‌ها زمان می‌برد. از نظر اقتصادی، جنگل‌های بلوط منبع درآمد پایداری برای جوامع محلی از طریق تولید محصولات غیرچوبی نظیر میوه بلوط و گیاهان دارویی هستند. تبدیل این درختان به زغال، سود کوتاه‌مدتی دارد اما در بلندمدت، معیشت مردم محلی را تهدید و آنها را به مهاجرت اجباری وادار می‌کند. حفاظت از جنگل‌های بلوط زاگرس نیازمند فرهنگ‌سازی، اجرای قوانین سختگیرانه و توسعه روش‌های معیشتی پایدار برای جوامع محلی است تا از این میراث طبیعی به بهترین شکل ممکن بهره‌داری شود.

بهره‌داری شود.

بهره‌داری شود.

بافت تاریخی

واکنش میراث فرهنگی به آفروودسواری در بازار تاریخی سمنان

روابط عمومی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان سمنان با صدور بیانیه‌ای به آفروودسواری در بازار تاریخی سمنان واکنش نشان داد. این واکنش پس از آن صورت گرفت که انتشار فیلم ورود یک خودروی آفورد به مجموعه ثبت ملی‌شده بازار تاریخی سمنان در شبکه‌های اجتماعی انعکاس گسترده داشت. روابط عمومی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان سمنان در بیانیه‌ای اعلام کرد: پیرو وقوع ناهنجاری انجام شده توسط راننده خودروی آفورد به همراه سرنشینان آن در بازار تاریخی سمنان و انتشار فیلم آن در فضای مجازی، پس از شناسایی افراد خاطی، روند قضایی پرونده مطروحه در دادرسی عمومی و انقلاب پیگیری می‌شود و برخورد با متخلفان به‌منظور حفظ نظم عمومی و احترام به ارزش‌های اجتماعی و تاریخی انجام می‌شود.

بازار سمنان مربوط به دوره قاجار است و به سبک معماری کهن ایرانی با سقف‌های خشتی و آجری، متناسب با وضعیت آب‌وهوای خاص منطقه کویری س ساخته شده است. این بنا به شماره ۱۷۴۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

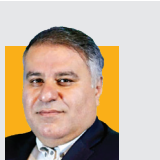
به شماره ۱۷۴۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

به شماره ۱۷۴۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.

روایت تهران

نخستین لوله‌کشی آب در کدام محله تهران انجام شد؟

۷۷سال از نخستین روزی که کلنگ احداث شبکه آب‌رسانی در تهران زده شد، می‌گذرد. در سال۱۳۲۵ از طرف دولت مناقصه‌ای با حضور ۷شرکت خارجی برگزار و شرکت «سر الکساندر کپیا» انگلیسی برنده مناقصه شد. درنهایت ۳۰تیرماه سال۱۳۲۶ پروژه لوله‌کشی آب شرب برای تهرانی‌ها در «میدان سنتلج» یا «پارک شهر» کلیدخورد و ۳سال بعد در سال ۱۳۲۹ برای حدود ۹۰۰مشتک عملیات لوله‌گذاری آب شرب انجام شد. بعد از انجام این عملیات باید آب شرب از طریق خطوط لوله‌های فولادی از تصفیه‌خانه به مشترکان انتقال پیدا می‌کرد. طرح اولیه این عملیات بیش از ۵سال طول کشید تا از طریق ۲خط لوله فولادی به قطر ۳۴اینچ باظرفیت ۲۴۲هزارمترمکعب در شبانه‌روز آب از آبگیر بیلقان به نخستین تصفیه‌خانه تهران (جلالیه) منتقل شود.

میراث فرهنگی خوزستان، نیازمند تدوین برنامه جامع و ویژه است

جواد واحدی، معاون امور مجلس وزارت میراث فرهنگی: با توجه به آثار تاریخی و فرهنگی خوزستان و پراکندگی آنها، این استان نیازمند تدوین برنامه جامع و ویژه است. خوزستان در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در زمره استان‌های نخست کشور است.

زنگ خطر فرونشست

وزارت راه و شهرسازی اعلام کرد ۴۹درصد جمعیت کشور درگیر پدیده فرونشست هستند

گزارش زهرارقیعی روزنامه‌نگار	براساس ارزیابی مرکز تحقیقات راه، مسکن
فمعال تقریبی ۱۱درصد وسعت سرزمینی کشور در معرض خطر فرونشست زمین است.براساس این ارزیابی،بخش‌های وسیعی از کلاتشهرها، شهرهای بزرگ و آبادی‌ها که حدود ۴۹درصد جمعیت کل کشور را	در خود جای داده‌اند، درگیر این پدیده شده‌اند. استان‌های خراسان رضوی، تهران، اصفهان، کرمان و فارس از جمله استان‌های با وسعت بالای پهنه‌های فرونشست زمین هستند و کلاتشهر اصفهان وسیع‌ترین
زون فرونشست را در میان شهرها دارد. وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده است که ۳۸۰شهر کشور و ۹۲۰۰روستا نیز در معرض خطر فرونشست زمین قرار دارند.	

۲۷سایت تاریخی از ۶۳سایت تاریخی ثبت جهانی شده ایران درگیر فرونشست است	۱۱۰۰۰کیلومتر از طول لوله‌های انتقال گاز در خطر فرونشست است	۱۰۰۰کیلومتر از خطوط اصلی نفت ایران درگیر فرونشست است	۱۰۱شهری تعداد شهرک‌های صنعتی درگیر فرونشست در ایران	۱۵۳۰۰کیلومتر از خطوط جاده‌ای ترانزیتی ایران درگیر فرونشست است
--	--	--	---	---

شاخص خطر کدام استان‌ها چشمگیر است؟

شاخص خطر به معنای بالا بودن عمق و وسعت فرونشست به‌طور هم‌زمان است و استان‌های خراسان رضوی، کرمان، فارس، تهران و اصفهان شاخص خطر بالاتری دارند.

- ۱۸استان**
بیش از ۱۰سانتی‌متر در سال دچار فرونشست می‌شوند
- ۸استان**
بین ۱۰تا ۱۰سانتی‌متر در سال دچار فرونشست می‌شوند
- ۴استان**
زیر ۵سانتی‌متر در سال دچار فرونشست می‌شوند

۳۴درصد مساحت خزر خشک می‌شود

کارشناسان محیط‌زیست نسبت به بحران خشکیدگی خزر هشدار می‌دهند

گزارش مجید جباری روزنامه‌نگار	«خزر» در وضعیت بحرانی قرار دارد. کاهش شدید تراز آب این دریاچه در سال‌های اخیر، این پهنه آبی بزرگ را با چالش‌های گوناگونی مواجه کرده است. کارشناسان، این موضوع را فاجعه محیط‌زیستی قلمداد می‌کنند و معتقدند تا ۷۵سال دیگر یک‌سوم وسعت این دریاچه خشک می‌شود و خشکی بخش‌هایی از خزر تأثیر منفی بر تالاب‌های ساحلی به‌ویژه تالاب انزلی و حتی خلیج گرگان خواهد داشت. بهره‌برداری بی‌رویه و تأمین نشدن حقایبه تالاب‌ها، کاهش ورودی آب از رودخانه‌ها به‌ویژه رود ولگا که ۸۵درصد آب ورودی خزر را تأمین می‌کند در کنار افزایش دما و تبخیر بالا از عوامل کاهش تراز آب خزر در سال‌های اخیر است. آنتور که کارشناسان می‌گویند، اگر این روند ادامه پیدا کند، دریاچه خزر تا پایان قرن ۲۱ به‌طور قابل توجهی کوچک و در صورت تشدید کاهش تراز آب، این دریاچه در سال‌های نه‌چندان دور ناپدید می‌شود.
--	---

تأثیر پسروری خزر بر اکوسیستم‌های شمال ایران

گزارش علی ارواحی، متخصص مدیریت زیست‌بوم‌های تالابی: پسروری آب دریاچه خزر و کاهش تراز آن علاوه بر تأثیراتی که روی پهنه آبی دریا می‌گذارد، می‌تواند باعث افزایش غلظت نمک آب دریا، توسعه شوره‌زارها و بیابان‌زایی در سواحل شمالی ایران و دیگر کشورهای حاشیه خزر شود. از طرف دیگر این پسروری و کاهش تراز باعث می‌شود دهانه ورودی تالاب‌های ساحلی در شمال کشور از ساحل دریا فاصله بگیرد؛ در نتیجه سرعت و شدت انتقال آب از تالاب‌های ساحلی به سمت دریا افزایش می‌یابد. وقتی تراز دریاچه خزر پایین می‌آید، فاصله بین دهانه ورودی تالاب تا ساحل، می‌تواند تخلیه تالاب‌های ساحلی شمال کشور را سرعت ببخشد. در صورت ادامه شرایط حاضر، احتمال اینکه خلیج گرگان تا ۱۰ سال آینده شرایط بسیار خشکی را تجربه کند، یا تالاب انزلی در شرایط بدتری نسبت به امروز قرار گیرد، زیاد است.	۶۰۰هزار کیلومترمربع مساحت دریاچه خزر	۹۸۰متر عمیق‌ترین نقطه خزر در نزدیکی سواحل ایران قرار دارد	۱۳۰دهنه تعداد رودخانه‌هایی که به خزر می‌ریزند	۱۱رودخانه تعداد رودخانه‌های مهم ایران که به خزر می‌ریزند	۷۰سانتی‌متر میزان کاهش تراز آب دریاچه خزر در ۳سال گذشته	۳۰سانتی‌متر پیش‌بینی کاهش تراز آب خزر در سال جاری	۱۸متر پیش‌بینی کاهش تراز آب خزر تا ۷۵سال دیگر
--	--	---	---	--	---	---	---

تالاب‌ها و اکوسیستم‌هایی که با کاهش تراز آب خزر با بحران مواجه می‌شوند، عبارتند از: خلیج گرگان، تالاب انزلی، تالاب گمیشان، تالاب میانکاله، تالاب کیشهر، تالاب زیباکنار و پارک ملی بوجاق

الحاق باغ جهانی عباس‌آباد به بهشهر منجر به خروج از فهرست یونسکو نمی‌شود

یاسر احمدی، شهردار بهشهر: الحاق باغ ثبت جهانی شده عباس‌آباد به شهر بهشهر دلیل خروج آن از فهرست میراث جهانی یونسکو نخواهد بود. ۸ باغ از ۹ باغ ایرانی یونسکو در حریم شهری قرار دارند و این فراقتنی که الحاق سبب خروج باغ عباس‌آباد بهشهر از فهرست یونسکو می‌شود، اشتباه است.

خبیرخوان

اقدامات طالبان به تالاب هامون آسیب می‌زند

سختگوی کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: دستگاه دیپلماسی همه همت خود را بگذارد، چون اقدامات کشور همسایه منجر به آسیب‌رسانی به تالاب هامون می‌شود.

به گزارش ایسنا، سمیه رفیعی ادامه داد: از آنجا که برای نخستین‌بار در جداول تخصیص منابع آبی، سهم حقایبه تالاب‌ها دیده شده، از وزارت نیرو انتظار داریم که سهم حقایبه را به‌موقع پرداخت کند و جلوی خشک‌شدن تالاب‌ها و ایجاد منابع گردوغبار را بگیرد.

رفیعی اضافه کرد: باید وضعیت تالاب صالحیه، گاوخونی، دریاچه ارومیه، تالاب شادگان و هورالعظیم، تالاب آلاکل، آبی گل، الماگل، تالاب معظم هامون، خلیج گرگان و بختگان در اولویت رسیدگی قرار گیرد. همچنین دستگاه دیپلماسی همه همت خود را بگذارد؛ چراکه اقدامات کشور همسایه منجر به آسیب‌رسانی به تالاب هامون می‌شود و باید جلوی این مسئله گرفته شود.

جلوی این مسئله گرفته شود.

جلوی این مسئله گرفته شود.

گردشگری

طرح گردشگری بیابان لوت شهداد به وزارت میراث ارسال شد

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کرمان گفت: طرح گردشگری هواپیمایی ماهان در پهنه بیابان لوت پس از طرح در شورای فنی استان برای بررسی و تصویب نهایی به وزارت میراث فرهنگی ارسال شد.

سعید ششاه‌رخ‌ی به ایرنا گفت: پیرو شروع عملیات اجرایی این طرح و حساسیت‌های ایجادشده در افکار عمومی و دوستداران میراث فرهنگی، بررسی مجدد این طرح در دستور کار شورای فنی این اداره‌کل قرار گرفت و پس از بررسی و برابر دستورالعمل‌های ابلاغی، چون مساحت طرح مذکور از ۱۰هکتار بیشتر بود، برای بررسی و تصویب به شورای فنی وزارت میراث فرهنگی ارسال شد.

وی افزود: تا بررسی و تصویب طرح در وزارت میراث فرهنگی، از عملیات اجرایی طرح مذکور در پهنه بیابان لوت جلوگیری شده است.

مدیرکل میراث فرهنگی کرمان با اشاره به طرح گردشگری هواپیمایی ماهان در بیابان لوت شهداد خاطر‌نشان کرد: برابر مصوبه گروه کاری میراث فرهنگی و گردشگری شورای برنامه‌ریزی توسعه استان کرمان در اردیبهشت ۱۳۹۹ با کلیات این طرح موافقت شده است.

کویر لوت بیست و هفتمین بیابان بزرگ جهان محسوب می‌شود و در زمره مناطق فراگرم و خشک جهان قرار دارد.

منطقه گندم‌بریان شهداد، از توابع استان و شهرستان کرمان در هسته این کویر قرار گرفته و در سال‌های گذشته در مقاطع زمانی متفاوتی از آن به‌عنوان گرم‌ترین نقطه کره زمین با ثبت دمای ۷۰٫۲درجه سانتی‌گراد یاد شده است.

بیابان لوت در ۲۷تیرماه سال ۹۵ در فهرست کمیته میراث جهانی به‌عنوان نخستین اثر ثبت طبیعی کشور و بیست‌ویکمین اثر ثبت جهانی ایران معرفی شد.

بیست‌ویکمین اثر ثبت جهانی ایران معرفی شد.

بیست‌ویکمین اثر ثبت جهانی ایران معرفی شد.

میراث فرهنگی

۲کاروانسرای مهم سمنان زباله‌دان شدند

کاروانسرای سرسنگ در روستای کلیدر و کاروانسرای جهانی زعفرانیه سمنان به دلیل بی‌توجهی به مرمت و حفاظت و نگهداری از این آثار به زباله‌دانی تبدیل شده‌اند.

زهره بزگمهری، چهره ماندگار حوزه مرمت بناهای تاریخی با اعلام این خبر به ایلنا گفت: کاروانسرای سرسنگ کلیدر تبدیل به زباله‌دانی شده و سقف‌ها و دیوارهایش فروریخته و کاروانسرای جهانی زعفرانیه هم همین وضعیت را دارد و بخشی از آن ریزش کرده است.

براساس این خبر، کاروانسرای سرسنگ، همان کاروانسرای است که محمود دولت‌آبادی در رمان کلیدر خود آن را برجسته کرد و از پستوی تاریخ این منطقه بیرون کشید. نمونه معماری کاروانسرای سرسنگ کلیدر در جهان بی‌نظیر است و جزو ۵کاروانسرای بزرگ ایران است که با وجود معماری ۸ ضلعی، ثبت ملی شدن اثر و منحصر به‌فرد بودن، از وضعیت اسفباری برخوردار است. کاروانسرای زعفرانیه نیز جزو ۵۴کاروانسرای ثبت شده ایران در فهرست یونسکو است که آن هم زباله‌دانی شده است.

زهره بزگمهری می‌گوید: زمانی صحبت از مرمت غیراصولی بناهای تاریخی مطرح بود، اما حالا موضوع ویرانی بناهای تاریخی مطرح است.

او گفت: در کاروانسرای سرسنگ کلیدر به دلیل نداشتن حریم، مردم از دیوار آن به‌صورت مشترک استفاده کرده‌اند و دیوار به دیوارش ساختمان‌سازی کرده‌اند. آنها زباله‌های خود را در این بنا می‌ریزند و بعد به خانه‌های خود می‌روند.